

VIDEO KONFERENCIJA PREDSTAVLJANJA ESF PROJEKTA

Unaprjeđenje sustava kolektivnog pregovaranja i praćenje učinaka sklopljenih kolektivnih ugovora

CILJ PROJEKTA

Doprinijeti jačanju učinkovitosti javne uprave kroz unaprjeđenje sustava kolektivnog pregovaranja i praćenja učinaka sklopljenih kolektivnih ugovora koji obvezuju Vladu RH

KORISNIK

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike – Uprava za rad i zaštitu na radu

UKUPNA VRIJEDNOST PROJEKTA

12.021.128,65 kuna

PARTNER

Financijska agencija

EU SUFINANCIRANJE PROJEKTA

12.021.128,65 kuna

TRAJANJE PROJEKTA

1. srpnja 2020. - 31. prosinca 2022.

MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA
SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost
Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i
socijalne politike – Uprave za rad i zaštitu na radu

Više informacija o EU fondovima:
www.strukturnifondovi.hr

 Fina

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda

Sažetak online konferencije ESF projekta „Unaprjeđenje sustava kolektivnog pregovaranja i praćenja učinaka sklopljenih kolektivnih ugovora“

Konferencija ESF projekta „Unaprjeđenja sustava kolektivnog pregovaranja i praćenja učinaka sklopljenih kolektivnih ugovora“, na kojoj su predstavljeni ciljevi i dosad postignuti projektni rezultati, održana je 10. studenoga 2021. u Zagrebu. Projekt provodi Uprava za rad i zaštitu na radu Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike u suradnji s projektnim partnerom Financijskom agencijom. Na konferenciji su sudjelovali **Dražen Opalić**, pomoćnik ministra (MROSP), **Iva Sabljak**, direktorica servisa za državu (FINA), **Inga Žic**, koordinatorka projektnih izvještajno-analitičkih aktivnosti (MROSP), **Snježana Štefok**, voditeljica projekta (MROSP), i **Marijana Müller**, voditeljica projekta (FINA). Online konferenciju pratilo je stotinjak prijavljenih sudionika, a moderirao je Tin Bašić.

Temelj za provedbu ovog projekta je Odluka Vlade RH o uspostavi izvještajnog sustava za podršku procesima kolektivnog pregovaranja i praćenja učinaka primjene kolektivnih ugovora (NN 60/2020).

Pozadina

U javnoj upravi, koja uključuje zaposlene u javnom i državnom sektoru, radnopravni odnosi i sustav plaća nisu jedinstveno regulirani iako se sve kategorije zaposlenih financiraju iz istog izvora - Državnog proračuna. Ovisno o pripadnosti određenoj kategoriji i sektoru zaposlenja, zaposleni imaju različita prava, a posljedica su razlike u plaći i drugim materijalnim pravima za rad jednake vrijednosti te brojnost dodataka na plaću, naknada i pomoći koje se isplaćuju.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike nositelj je koordinacije kolektivnog pregovaranja u javnoj upravi. Načela kolektivnog pregovaranja, kao i izrada prethodne analize pravnih i financijskih učinaka primjene kolektivnih ugovora korištenjem sustava Centraliziranog obračuna plaća (COP) i drugih aplikacija određeni su Smjernicama Vlade RH za pregovore o sklapanju kolektivnih ugovora.

Projekt 'Unaprjeđenje sustava kolektivnog pregovaranja i praćenja učinaka sklopljenih kolektivnih ugovora' omogućit će uspostavu Izvještajnog sustava u svrhu unaprjeđenja kolektivnog pregovaranja u državnim i javnim službama.

Sustav će biti analitička podrška u učinkovitom upravljanju rashodima za zaposlene i ljudskim potencijalima te kolektivnom pregovaranju. Uz provedbu edukacija za rad u novom sustavu, projekt će pridonijeti jačanju učinkovitosti kapaciteta javne uprave, osobito Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne skrbi kao koordinatora kolektivnih pregovora.

Sažetak izlaganja konferencije

Dražen Opalić

pomoćnik ministra, MROSP

U pregovorima o kolektivnim ugovorima do sada su nam nedostajali određeni alati, alati koji će koristiti podatke iz baze Centraliziranog obračuna plaća, koji se nalazi u Fini. Drago mi je da smo napokon krenuli s ovim projektom jer će se moći bolje i svrsishodnije koristiti podaci iz COP-a radi analize sustava plaća u javnoj i državnoj službi.

Vlada RH je donijela Odluku o uspostavi Izvještajnog sustava za podršku procesima kolektivnog pregovaranja i praćenja učinaka primjene kolektivnih ugovora, na kojoj se temelji projekt.

Socijalni partneri su s nama na ovoj konferenciji, predstoji nam novi krug kolektivnog pregovaranja, za Kolektivni ugovor za državne službe i za Temeljni kolektivni ugovor za javne službe. Do početka pregovora ovaj Izvještajni sustav neće biti uspostavljen, ali tijekom 2022. godine kada se bude razgovaralo o granskim kolektivnim ugovorima ovaj sustav bi trebao raditi.

Nacionalnim planom za oporavak i otpornost Vlada RH obvezala se donijeti zakon o plaćama u javnim i državnim službama. Ovaj Izvještajni sustav bit će koristan alat za analize i nuđenje rješenja o kojima ćemo se dogovarati sa socijalnim partnerima.

Što se, pak, kolektivnih ugovora tiče, svaki rashod košta i kada se to svede na 250.000 namještenika i službenika, konačna brojka je značajna. Svako materijalno pravo moći će se kvalitetno analizirati u ovome Izvještajnom sustavu.

Tko će imati uvid u sustav?

Izravan uvid u podatke svih državnih tijela i javnih službi imat će:

- ▶ Vlada RH
- ▶ Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
- ▶ Ministarstvo financija
- ▶ Ministarstvo pravosuđa i uprave.

Sva ministarstva imat će uvid u podatke proračunskih korisnika u nadležnosti njihova razdjela.

Sindikati kao socijalni partneri imat će pravo dobiti podatke, ali preko resornog ministarstva rada, vezano uz njihove pregovaračke stavove.

Na kraju, najavljujem novi projekt Uprave za rad i zaštitu na radu, odnosi se na kolektivne ugovore. Želimo razviti elektroničku dostavu kolektivnih ugovora, te stvoriti kvalitetnu bazu da se vidi razina ugovorenih materijalnih prava i pokrivenost kolektivnim ugovorima. U novome Zakonu o radu propisat će se da se svi kolektivni ugovori u RH, bez obzira na kojoj se razini primjenjuju, dostavljaju ovim sustavom.

Iva Sabljak

direktorica servisa za državu, FINA

Fini je ovo uz e-Poslovanje i e-Pristojbe treći projekt u kojem sudjeluje kao partner državnim institucijama, a koji je financiran iz Europskog socijalnog fonda.

2011. godine uspostavljen je Registar zaposlenih u državnoj i javnoj upravi. Uspostavom Registra, koji je prvi sustav koji je centralizirano objedinio sve podatke o zaposlenima, prepoznata je i potreba za korištenjem tih podataka. No, u toj fazi podaci nisu bili u potpunosti ažurni, što se postiglo nadogradnjom Registra i uspostavom Centraliziranog obračuna plaća.

- ▶ Trenutno je oko 2.100 institucija u sustavu COP-a, broj je promjenjiv
- ▶ U sustavu su podaci za oko 250.000 zaposlenika i ažuriraju se na dnevnoj bazi
- ▶ Mjesečno se isplati oko 500.000 plaća (tu se ubrajaju i razni dodaci i naknade)

Trenutni broj od oko 10.000 korisnika COP-a, a ovim novim sustavom taj broj će se dodatno povećati.

Uspostavom ovog Izvještajnog sustava postići će se krajnji cilj, a to je kvalitetno korištenje podataka iz sustava COP u svrhu analiza i izrada simulacija za potrebe kolektivnih pregovora i planiranje troškova državnog proračuna. Međutim, krajnji uspjeh mjerit će se time koliko će se sustav koristiti i kontinuirano nadograđivati novim izvještajnim mogućnostima, jer će se tek kroz operativni rad i upoznavanjem s ogromnim mogućnostima kombinatorike podataka prepoznavati i nove korisničke potrebe.

VIDEO isječak možete pogledati **[OVDJE](https://www.youtube.com/watch?v=zdZ1yfiwLxo&list=PL4Kl6Po_ZJU6QHK662SBffJY1P5yeXITq)**

https://www.youtube.com/watch?v=zdZ1yfiwLxo&list=PL4Kl6Po_ZJU6QHK662SBffJY1P5yeXITq

Inga Žic

koordinatorica projektnih izvještajno-analitičkih aktivnosti, MROSP

Osvrnut ću se na razloge koji su doveli do ovog projekta i Izvještajnog sustava.

Pokrivenost zaposlenika kolektivnim ugovorom:

- ▶ u javnome sektoru je gotovo 100-postotna
- ▶ u realnom sektoru oko 30 posto.

Realni sektor nema problema u pregovorima, dok u javnom sektoru problema ima, odnosno ima ih Pregovarački odbor Vlade RH. Koje probleme imamo? Kolektivni ugovori se vremenski i sadržajno neusklađeno pregovaraju i sklapaju, pa tako i vrijede.

U pregovorima o kolektivnim ugovorima su sindikati uvijek u prednosti:

- ▶ osnovna svrha im je kolektivno pregovaranje u ime svojih članova, to im je *core business*
- ▶ Vladi RH to nije *core business*.

U državnom i javnome sektoru postoji osam kolektivnih ugovora. Dva su krovna:

- ▶ Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike
- ▶ Temeljni kolektivni ugovor za sve **javne** službe.

U javnim službama imamo još i šest granskih kolektivnih ugovora, i to za zaposlene u:

- ▶ osnovnoškolskom obrazovanju
- ▶ srednjoškolskom obrazovanju
- ▶ znanosti i visokoškolskom obrazovanju
- ▶ zdravstvu
- ▶ socijalnoj skrbi
- ▶ kulturi.

Problemi su sljedeći:

- ▶ ista materija se ugovara u svim kolektivnim ugovorima
- ▶ u kolektivne ugovore se prepisuju odredbe zakona, a nikada se nije riješilo može li se pregovarati o zakonskim normama koje imaju prisilno-pravni karakter ili samo o onim pravima za koje zakon izrijeком kaže da se mogu kolektivno ugovarati
- ▶ po svakom kolektivnom ugovoru uspostavlja se posebno povjerenstvo za praćenje i tumačenje Kolektivnog ugovora, oni prate primjenu ugovora, ima ih osam
- ▶ u praksi se događa da svako povjerenstvo identičnu odredbu tumači na različiti način
- ▶ obračun plaća – u praksi se događa da se isto materijalno pravo različito isplaćuje, primjer – različit obračun troškova prijevoza.

Posljedice su:

- ▶ pravna nesigurnost
- ▶ brojni sudski sporovi
 - Neujednačena sudska praska.

Zato su donesene Smjernice Vlade RH o načinu pregovaranja o kolektivnim ugovorima. No, te se smjernice 2017. godine, kada se pregovaralo o dva krovna kolektivna ugovora, nisu u potpunosti primijenile.

Što treba učiniti:

- ▶ unaprijediti kolektivno pregovaranje
- ▶ ujednačiti pristup pregovaračkih odbora
- ▶ osigurati transparentnost i pravnu sigurnost
- ▶ vremenski uskladiti pregovaranje
- ▶ temeljnim ugovorima, tj. s dva krovna ugovora, definirati sve zajedničke institute, a granskim kolektivnim ugovorima trebalo bi ugovarati specifičnosti pojedine javne službe, što trenutno nije slučaj.

Što se dobiva novim Izvještajnim sustavom:

- ▶ podrška pregovorima i definiranju pregovaračkih pozicija, osobito Vlade RH
- ▶ simulirat će predložena rješenja
- ▶ kontinuirano će pratiti primjenu ugovora, i s financijskog i s pravnog aspekta.

.....

VIDEO isječak možete pogledati [OVDJE](https://www.youtube.com/watch?v=FZMCGI_aOXw&list=PL4KI6Po_ZJU6QHK662SBfJY1P5yeXITq&index=2)

https://www.youtube.com/watch?v=FZMCGI_aOXw&list=PL4KI6Po_ZJU6QHK662SBfJY1P5yeXITq&index=2

voditeljica projekta, MROSP

EU sufinanciranje projekta: 12.021.128,65 kuna

Trajanje projekta: 1. srpnja 2020. – 31. prosinca 2022.

Ovim projektom ojačat će se i učinkovitost javne uprave.

FINA će provesti edukaciju svih onih koji će se koristiti Izvještajnim sustavom.

U projektu je nabavljeno 100-tinjak licenci za one koji će se educirati u korištenju ovim sustavom.

Temeljem učestalih pitanja i odgovora sustav će se razvijati dalje.

Postupnikom su određeni:

- ▶ pravila praćenja i analize podataka o poslovnim potrebama korisnika
- ▶ pravila i kriteriji za obradu podataka
- ▶ poslovni procesi, te se razrađuju
- ▶ pravila i protokoli za razmjenu podataka i isporuku rezultata obrade
- ▶ uloge i odgovornosti svih dionika ovog poslovnog procesa

Svako ministarstvo imat će određeni broj licenci.

Po petero zaposlenika svakog ministarstva bit će ovlašteno za rad u Izvještajnom sustavu.

Svi zahtjevi i upiti o podacima odnosno analizama ići će preko Ministarstva rada, koje će ih proslijediti Fini.

Ocijenit će se može li korisnik izravno doći do podataka, ili je upit složeniji pa je potrebna obrada analitičara u Fini.

Tri ministarstva imaju izravan uvid u sve podatke – rada, pravosuđa i uprave, te financija. Ostala ministarstva imaju pristup podacima koji se tiču njihovog resora i njihove nadležnosti. No, bit će moguće dobiti i druge podatke koji se ne tiču izravno resora određenog ministarstva, ali uz suglasnost i Ministarstva rada i Ministarstva financija.

Fina – 4 razine odgovornosti:

- ▶ poslovni analitičari - rade komplicirane analize
- ▶ stručnjaci za podršku - edukacija korisnika, podrška u radu te iniciranje prijedloga novih zahtjeva
- ▶ IT stručnjaci - podrška sustavu, izrađuju daljnje funkcionalnosti sustava
- ▶ voditelji - upravljaju procesima.

VIDEO isječak možete pogledati **OVDJE**

<https://www.youtube.com/watch?v=6m94CLWd2qY>

Marijana Müller

voditeljica projekta, FINA

Izvor podataka Izvještajnog sustava:

- ▶ Sustav za centralizirani obračun plaća i upravljanje ljudskim resursima u javnom sektoru - COPiHRM sustav
 - oko 2.100 institucija
 - oko 250.000 zaposlenika s podacima o radnim mjestima, koeficijentima, stažu, dobnoj strukturi, osobnim olakšicama, obrazovanju, kompetencijama...
 - više od 5.000 obračuna plaća i materijalnih prava mjesečno
 - više od 40 milijuna radnih sati mjesečno (svaki sat evidentiran s vrstom rada)
 - analitici svih dodataka
 - središnje evidentiranom trošku isplate 2-3 milijarde kuna mjesečno

Ovlaštenim korisnicima omogućit će se:

- ▶ Upravljanje kolektivnim ugovorima i kolektivno pregovaranje
 - praćenje učinaka primjene određenih prava iz kolektivnih ugovora
 - simulacija novih ugovorenih prava
- ▶ Upravljanje proračunskim sredstvima
 - praćenje i usporedba planiranih izdataka za zaposlene s ostvarenim izdacima
- ▶ Upravljanje ljudskim resursima
 - praćenje i usporedba podataka o zaposlenicima

Fina će raditi:

- ▶ razvoj i uspostava Izvještajnog sustava
- ▶ edukacija korisnika za rad
- ▶ poslovno-tehnička podrška radu
- ▶ održavanje informacijskog sustava Izvještajnog sustava
- ▶ priprema analiza, izvještaja i simulacija na zahtjev Vlade Republike Hrvatske i nadležnog ministarstva, a vezano za specifične upite čije rješavanje zahtijeva višu razinu dodatne analitičke razrade ili se odnose na izvještajne potrebe manje učestalosti korištenja
- ▶ kontinuiran rad na analizi podataka uz periodičko izvješćivanje nadležnih institucija o uočenim odstupanjima u postupanjima korisnika kao i davanje prijedloga za moguće promjene u sustavu
- ▶ uspostava i pružanje korisničke podrške

Pristup svim podacima:

- ▶ Ministarstvo financija
- ▶ Ministarstvo pravosuđa i uprave
- ▶ Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike

Za ostala ministarstva (i institucije u nadležnosti njihovih razdjela):

- ▶ Ministarstvo znanosti i obrazovanja
- ▶ Ministarstvo kulture i medija
- ▶ Ministarstvo zdravstva
- ▶ Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
- ▶ Ministarstvo unutarnjih poslova
- ▶ Ministarstvo obrane
- ▶ Ministarstvo turizma i sporta
- ▶ Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
- ▶ Ministarstvo poljoprivrede

- ▶ Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine
- ▶ Ministarstvo hrvatskih branitelja
- ▶ Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU
- ▶ Ministarstvo vanjskih u europskih poslova

Ostale definirane korisničke institucije:

- ▶ Porezna uprava
- ▶ Carinska uprava
- ▶ Državni ured za reviziju RH
- ▶ Državni inspektorat RH
- ▶ Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
- ▶ Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
- ▶ Državni zavod za statistiku
- ▶ Ured predsjednika Vlade Republike Hrvatske

.....

EDUKACIJE KLJUČNIH KORISNIKA (TRI MINISTARSTVA)

Tri vrste edukacija:

- ▶ rukovodeći službenici (pregledna izvješća, periodični trendovi, alat za donošenje odluka),
- ▶ službenici organizacijske jedinice u MROSP koji će izrađivati analize, izvješća i simulacije
- ▶ službenici navedenih ministarstava koji će koristiti sustav za izradu naprednih izvješća i simulacija i/ili naručivati izradu istih od analitičara FINA-e

Edukacija ostalih nadležnih za druge resore:

- ▶ Ministarstvo pravosuđa i uprave
- ▶ Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike
- ▶ Ministarstvo zdravstva
- ▶ Ministarstvo znanosti i obrazovanja (za znanost i visoko obrazovanje te osnovne i srednje škole)
- ▶ Ministarstvo kulture i medija

Educirat će se:

- ▶ službenici koji će koristiti za pojedine resore osnovna izvješća
- ▶ službenici koji će koristiti za pojedine resore napredna izvješća i simulacije i/ili naručivati izradu istih od analitičara FINA-e

Preostale edukacije:

- ▶ preostala ministarstva i institucije

.....

SVEUKUPNO

- ▶ 6 MODULA EDUKACIJA ZA RAD S IZVJEŠTAJNIM SUSTAVOM
- ▶ ZA SVEUKUPNO 120 POLAZNIKA EDUKACIJA

.....

VIDEO isječak možete pogledati **[OVDJE](https://www.youtube.com/watch?v=DBMERC69nW4&list=PL4KI6Po_ZJU6QHK662SBfJY1P5yeXITq&index=4)**

https://www.youtube.com/watch?v=DBMERC69nW4&list=PL4KI6Po_ZJU6QHK662SBfJY1P5yeXITq&index=4

Pitanja i odgovori

Ovo je projekt koji je potreban i ministarstvima i sindikatima i javnosti. Zamjerka – uvid u podatke imat će samo ministarstva. Sindikati će moći dobiti podatke samo na zahtjev i to nije dobar pristup. Javnost neće imati pristup, što nije dobro. Država će imati uvid u sve, a sindikati samo ako budu dobro i jasno postavili zahtjev.

- ▶ Ministarstvo rada je koordinator svih pregovora. U pregovore mora se ući ravnopravno. Pregovarački odbori nisu ravnopravni. Sindikati su vrsni pregovarači, a predstavnici ministarstva nisu. U sukobljenim mišljenjima, prirodno je da Vlada stvara sustav podrške. Naravno da će sindikati dobiti podatke i u pregovorima i u praćenju učinaka. No, tu je riječ i o zaštiti osobnih podataka zaposlenika javne uprave.
- ▶ Zakon o radu je jasan – pregovori se vode u dobroj vjeri i pregovaračke strane u tim pregovorima moraju jedni drugima vjerovati.

Može li se simulirati povećanje prava – s 1 kunu na 1,5 kuna po kilometru?
Koliko bi povećanje takvoga prava koštalo?

- ▶ To će se moći simulirati u novome sustavu.

Sindikati imaju bazu podataka kolektivnih ugovora. Pristup toj bazi SSSH daje akademskoj zajednici, a posljednjih godina koristi je i Hrvatska narodna banka. Tražili smo pristup podacima i da se ti podaci povežu s podacima privatnog sektora. Nemogućnost licenciranja jednog člana sindikata za pristup ovoj bazi nije prihvatljiva.

- ▶ Osoba koja dobije licencu neće moći neograničeno pretraživati sve raspoložive podatke. U bazama se nalaze i osjetljivi, osobni podaci zaposlenika. Tri ministarstva imat će uvid u sve podatke, ali uz definiran način postupanja s podacima.
- ▶ Dvije su razine pristupa – sintetička i analitička razina. Analitička podrazumijeva pristup osobnim podacima zaposlenika.

Zaključci

- ▶ Ovaj sustav bit će jako dobar alat u rješavanju brojnih problema.
- ▶ Vladu RH čeka preuzeta obveza da u 2023. godini riješi pitanje plaća u javnome sektoru, da taj sustav bude transparentan i ujednačen, što sada nije.
- ▶ Izvještajni sustav će biti jako koristan alat onima koji donose odluke.

Sudionici konferencije i moderator **Tin Bašić**

IZDAVAČ

MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA
SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

KONTAKT

snjezana.stefok@mrosp.hr

Zagreb, studeni 2021.